

UCHWAŁA Nr 61/X/2015
Rady Gminy Grudusk
z dnia 29 grudnia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016 w
Gminie Grudusk**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1515), art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012 r. poz.1356 z późn. zm.), art. 10 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 19 października 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012 r. poz.124 z późn.zm.), art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późn.zm.) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r. poz.182 z późn. zm.) - Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Grudusk na 2016 rok w Gminie Grudusk, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok w Gminie Grudusk, zwany dalej Programem, stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

§ 3.

Realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok w Gminie Grudusk powierza się Wójtowi Gminy Grudusk.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2016 roku.

Przewodnicząca Rady
mgr Beata Ciska

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2016
W GMINIE GRUDUSK.**

**Rozdział I
Wprowadzenie**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok, zwany dalej Programem, określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1356.) i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 ze zm.)

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Grudusk prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzonych w latach poprzednich.

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i zadań jest zlokalizowanych na poziomie gminy, która na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskała kompetencje do rozwiązywania tych problemów. To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii. Program ma minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, niktynizmu, a także zapobiegać, edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową. Uczyć jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającymi. Uczyć umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Zadania i sposób ich realizacji określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2016 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy i wykonania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – instytucji i osób fizycznych. Jak wiadomo profilaktyka to zapobieganie występowaniu niepożądanych stanów rzeczy. Jest jednym ze sposobów reagowania na różne zjawiska społeczne, które są oceniane jako szkodliwe i niepożądane. Dlatego uznano, że podstawą działań w naszej gminie jest jeden program, a planowane przez nas zadania będą miały charakter profilaktyki zintegrowanej. W związku z tym działania podejmowane przez gminę na rzecz ograniczenia szkód są skierowane do wszystkich mieszkańców.

Program działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie został opracowany na podstawie niżej wymienionych aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm),
3. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.)
4. Założenia przyjęte przez Radę Ministrów Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 - 2016,
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 ze zmianami).

Rozdział II

Diagnoza stanu problemów uzależnień na terenie Gminy Grudusk

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami ważne jest rozpoznawanie skali problemów na terenie gminy, wzorów zachowań, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanych nimi. Skala zjawiska uzależnienia od alkoholu na terenie gminy jest jednak trudna do precyzyjnego określenia, a poziom spożycia alkoholu, jak i rozpowszechnienie szkodliwych następstw picia, są różne w zależności od środowiska.

Z danych ewidencji ludności (stan na 30.11.2015 r.) wynika, że w gminę Grudusk zamieszkuje 3856 osób, w tym 1942 kobiety. Dzieci i młodzież do 18 roku życia - 789.

W Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych jest 223 osoby bezrobotne, w tym 110 kobiet. Zasiłek dla bezrobotnych pobiera 26 osób, bez prawa do zasiłku jest 197 osób (stan na 30.11.2015 r.). Bezrobocie jako najważniejszy problem społeczny w swych konsekwencjach niesie za sobą szereg negatywnych skutków rozszerzających się na inne płaszczyzny życia ludzkiego. Należą do nich nie tylko spadek stopy życiowej, ale również takie zjawiska jak: poczucie bezradności, brak motywacji do kolejnych poszukiwań pracy, niskie poczucie własnej wartości, depresje. Wszystkie te negatywne konsekwencje wpływają niewątpliwie na sferę emocji i przyczyniają się do częstego sięgania po alkohol celem rozładowania negatywnych napięć, co niesie za sobą problemy uzależnień.

Zasoby lokalne Gminy

W Gminie Grudusk funkcjonują: Przedszkole, do którego uczęszcza 48 dzieci; 2 Szkoły Podstawowe w których uczy się 294 uczniów / w Grudusku 231 dzieci i w Humięcinie 63 dzieci / i 1 Gimnazjum, w którym uczy się 120 uczniów. Szkoły prowadzą zajęcia pozalekcyjne: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-konwensacyjne; terapię logopedyczną; zajęcia rewalidacyjne; koło redakcyjne, koło biblijne, chór i zajęcia leksykalno-komunikacyjne z języka angielskiego.

Działa również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, zatrudniający 2 pracowników socjalnych, którzy prowadzą systematyczną pracę socjalną szczególnie z osobami i rodzinami, w których występują problemy z alkoholem i przemocą domową. Dane ze sprawozdań za 2014 rok wskazują, że 8 rodzin, w których żyje 23 osoby objętych było różnymi formami pomocy z powodu alkoholizmu.

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej powołany jest Zespół Interdyscyplinarny. Od stycznia 2015 r. do 30.11.2015 r. realizowano procedurę „Niebieskiej Karty” w 4 rodzinach.

Na terenie gminy działa również Gminny Ośrodek Kultury, który realizuje zadania w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury.

Pozostałe zasoby środowiska:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SALUS” w Grudusku,
- Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie,
- Sąd Rejonowy w Ciechanowie – Wydział III Rodzinny i Nieletnich,
- Poradnia Uzależnień w Ciechanowie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.
- Biblioteka Publiczna i Szkolna
-

Dostępność alkoholu:(dane na 31.11.2015r.)

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 12 punktów sprzedaży alkoholu w tym 11 w sklepach ogólnospożywczych ze stoiskiem monopolowym oraz 1 punkt gastronomiczny. W 8 sklepach prowadzona jest sprzedaż pełnego asortymentu alkoholu (wódki, wina, piwa), w 1 sklepie prowadzone jest sprzedaż alkoholu do 4,5% (piwa), a 1 sklep prowadzi sprzedaż alkoholu od 4,5 % do 18% (piwa i wina). W punkcie gastronomicznym prowadzona jest sprzedaż pełnego asortymentu alkoholu.

Z danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wynika że populacje osób, w których występują różne kategorie problemów alkoholowych- dane szacunkowe, przedstawiają się przekładając na naszą gminę w następujący sposób:

- ok. 2% całej populacji jest uzależniona od alkoholu. Na 3856 mieszkańców naszej gminy jest ok. 77 osób uzależnionych;
- około 5-7% całej populacji to osoby pijące szkodliwie, nie uzależnione od alkoholu tj. od 192 do 269 osób;
- około 4% to dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (rodzice, współmałżonkowie) tj. około 123 osoby;
- 4 % całej populacji to dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików, to około 154 dzieci.

Dane ze sprawozdań GKRPA za 2014 rok

Przez cały rok działała grupa AA „Oaza”. Udział w grupie jest dobrowolny i rotacyjny. Konsultant Punktu udzielił poza grupą AA 22 porady . Przygotowano i wysłano 21 zawiadomień dla 9 osób o wszczęciu postępowania. Skompletowano dokumenty niezbędne w sprawach sądowych o przymusowe leczenie dla 3 osób. W 8 przypadkach konsultant kontaktował się z potrzebującymi w ich miejscu zamieszkania.

Badania ankietowe

W marcu 2015 r. roku wśród uczniów Gimnazjum w Grudusku zostały przeprowadzone badania ankietowe dotyczące używania substancji psychoaktywnych, oraz wiedzy na temat uzależnień. Badaniami objęto 111 uczniów, 54 dziewczęta i 57 chłopców w wieku od 14 do 16 lat.

Problemami uzależnień młodzieży szkolnej nazwiemy całokształt szkód związanych z używaniem przez osoby nieletnie legalnych i nielegalnych środków odurzających i substancji psychotropowych, jakie występują u osób je używających, członków ich rodzin oraz całego społeczeństwa, wymagających działań, które mają na celu zmniejszenie rozmiarów lub eliminację tego zjawiska.

Z 54 badanych dziewcząt 30 spróbowało już papierosów, alkoholu, narkotyków oraz dopalaczy.

15 paliło papierosy; 30 piło alkohol; 5 używało narkotyków i 4 używało dopalaczy.

Z 57 badanych chłopców 37 spróbowało już papierosów, alkoholu, narkotyków oraz dopalaczy.

22 paliło papierosy; 33 piło alkohol; 11 używało narkotyków i 6 używało dopalaczy.

Ponad połowa ankietowanych, która spróbowała środków uzależniających nadal używa ich w większości okazjonalnie.

Głównym powodem sięgnięcia po środki uzależniające było: namowa znajomych 16 uczniów; eksperymentowanie 25 uczniów; zapomnienie o problemach 4 uczniów i chęć dobrej zabawy 6 uczniów.

Po raz pierwszy ankietowani próbowali środki uzależniające w: domu 7; szkole 7; na podwórku, ulicy 13; u znajomych 56.

Na podstawie zebranych i przeanalizowanych danych zauważono, że młodzież ma dostateczną wiedzę na temat używania środków uzależniających i związanych z używaniem skutków zdrowotnych i społecznych. Wiedza czerpana jest od rodziców 48 uczniów, z internetu 48 uczniów, ze szkoły 48 uczniów, od znajomych 35 uczniów i nie posiada wiedzy 5 uczniów.

Ankietowani uznali, że uzależnienie od substancji psychoaktywnych jest poważnym problemem społecznym.

Wśród ankietowanych najbardziej rozpowszechnione jest palenie papierosów picie alkoholu część przyznaje się do tego, że używa narkotyków. Jednak dużo ankietowanych nie pali papierosów, nie upija się, a także nie używa narkotyków.

W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wśród młodzieży podejmowane są przez Gminę działania profilaktyczne, które mają na celu promowanie trzeźwego stylu życia, nabywanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, odmawiania picia, podwyższenia poczucia własnej wartości. Dzieci i młodzież posiadające takie umiejętności nie będą miały potrzeby sięgania po różnego rodzaju używki.

Rozdział III

Cel Programu

Celem głównym Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi.

Cele szczegółowe:

1. Podwyższenie progu wiekowego inicjacji alkoholowej,
2. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem,
3. Wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży,
4. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkohol (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie),
5. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.
6. Objęcie pomocą większej liczby osób uzależnionych od alkoholu
7. Zmniejszenie poczucia bezradności w poszukiwaniu pomocy.
8. Zwiększenie skali działalności informacyjnej.

Rozdział IV

Realizatorzy

Rozwiązywanie problemów alkoholowych wymaga współdziałania szeregu instytucji. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest ciałem inicjującym i

nadzorującym wykonanie gminnego Programu współpracując na terenie gminy z istniejącymi instytucjami, które w ramach określonych prawnie i z racji wykonywanej pracy zajmują się problematyką alkoholową są to:

1. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny działający dla potrzeb Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SALUS”
4. Zespół Placówek Oświatowych
5. Gminny Ośrodek Kultury
6. Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie
7. Sąd Rejonowy w Ciechanowie
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie

Rozdział V

Źródła i zasady finansowania zadań w ramach Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zasady ogólne

1. Wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii finansowane będą ze środków uzyskanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Środki te są ściśle powiązane z finansowaniem założeń gminnego programu i nie można ich wykorzystywać na inne zadania niemające z nim merytorycznego związku.
2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Członkowie Komisji otrzymują 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników za każde posiedzenie na podstawie listy obecności.

Rozdział VI

Określenie zadań, działań i preliminarz wydatków na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Lp.	Nazwa zadania	Działania do realizacji	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialny za realizację	Koszt zadania
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób i rodzin z problemem alkoholowym	1/Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego 2/ Dyżury psychologa (3 godz. w miesiącu)	Gabinet w nowej części budynku po Ośrodku Zdrowia	Rok 2016	Wójt Gminy	11 000 3 960
2.	Udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	1. Udział osób uzależnionych i współuzależnionych oraz członków ich rodzin w spotkaniach wspólnoty AA. Udział w warsztatach grup samopomocowych AI-Anon 2. Wyjazd integracyjny na spotkania trzeźwościowe dla osób i rodzin z problemem uzależnień	Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości w Zakroczymiu Miejsce wyjazdu do uzgodnienia z grupą	Styczeń Grudzień 2016 Maj Czerwiec 2016	Wójt Gminy	1 500 1 100
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży	1. Realizacja szkolno-środowiskowego Programu Domowych Detektywów „Jaś i Małgosia na tropie” 2. Realizacja Szkolnego Programu Profilaktycznego „Uchroń siebie od zagrożeń, szkoła ci w tym pomoże” 3. Działania profilaktyczne z okazji „Dnia zdrowia” i „Dnia Profilaktyki” / konkursy / 4 Realizacja zadań Programu Profilaktyki na lata 2013-2016 5. Podsumowanie działalności profilaktycznej prowadzonej w Szkołach na Gminnym Dniu Dziecka	Szkoła Podstawowa Grudusk i Humięcino kl IV i V Szkoła Podstawowa Humięcino Gimnazjum Publiczne w Grudusku Szkoła Podstawowa Grudusk Szkoły Podstawowe Gimnazjum Publiczne GOK	Luty Czerwiec 2016 Rok Szkolny Rok szkolny Rok szkolny Czerwiec 2015	Wójt Gminy	2 340 400 1000 500 2 500
4.	Kierowanie osób z problemem alkoholowym na badanie przez lekarza biegłego	Wnioskowanie do Sądu Rodzinnego o wydanie orzeczenia o formie leczenia osoby uzależnionej	Gminna Komisja	Rok 2015	Wójt Gminy	1 000
5.	Wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania	Posiedzenia Członków Gminnej Komisji	Urząd Gminy	Według potrzeb	Wójt Gminy	4 200

	Problemów Alkoholowych					
6.	Szkolenia i konferencje z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	Systematyczne podnoszenie umiejętności i kwalifikacji członków GKRPA	Gminna Komisja	Według potrzeb	Wójt Gminy	2 000
RAZEM						31 500

Określenie zadań, działań i preliminarz wydatków na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii.

Lp.	Nazwa zadania	Działania	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialny za realizację	Koszt realizacji
1.	Prowadzenie profilaktycznego działania informacyjnego i edukacyjnego szczególnie dla dzieci i młodzieży	Realizacja Programu Profilaktyczno-Edukacyjnego „Przeciwdziałania narkomanii”	Gimnazjum Publiczne	Rok szkolny	Wójt Gminy	500

**Rozdział VII
Sprawozdawczość**

Sprawozdanie z wykonania Programu przedłożone zostanie Radzie Gminy Grudusk w terminie do 31 marca następnego roku, którego sprawozdanie dotyczy.

**Rozdział VIII
Monitoring i ewaluacja**

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- pozyskiwania danych od kluczowych realizatorów. Dane zebrane w trakcie procesu monitorowania będą analizowane i wykorzystywane do przygotowywania i opracowania wymaganych okresowych i rocznych sprawozdań dla Rady Gminy i zewnętrznych podmiotów, w tym dla Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- gromadzenia i analizy danych na temat problemu alkoholowego w gminie oraz porównywanie ich z danymi krajowymi,
- prowadzenia działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniem od alkoholu a także monitorujących skuteczność realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych